

25 de stagiuni

Odată cu împlinirea celui de-al treilea pătrar al veacului XX, opereta românească a încheiat și ea un însemnat sfert de secol: primul, în istoria rodnică în înfăptuiri a aceluși lăcaș de artă și cultură muzicală care este Teatrul de Stat de Operetă București. Un sfert de secol consacrat cu responsabilitate edificării unui gen de spectacol și stăinulării unei creații cu eficiente, puternice efecte instructiv-educative, circumscrise efortului general de transformare a conștiințelor, printr-o artă angajată, militantă, printr-o artă de valoare și cu temeinice perspective de perenitate.

Cum spunea directorul teatrului, regizorul George Zaharescu, în caietul-program, editat cu ocazia jubileului, „străduindu-se să fructifice tradiția autohtonă, preluind în mod critic repertoriul clasic, atentă și receptivă la experiența operetei moderne, la lucrările specifice din țările socialiste, opereta bucureșteană a străbătut, în cele 25 de stagiuni, etape care jalonează o cale proprie, izvorită din particularitățile genului atît de îndrăgît de masele de spectatori tineri și vîrstnici, conformă cu sensibilitățile și necesitățile de cultură ale societății noastre.

Experiența și învățămintele acestui sfert de veac și-au pus pecetea de luciditate asupra conștiinței noastre și este firesc, în acest prezent jubiliar, să medităm critic asupra etapelor parcurse, angajîndu-ne — cu răspunderea la care ne obligă azi valoarea actului de cultură — în viitoare creații, care să exprime profundul umanism al societății noastre, cea mai dreaptă și mai umană orînduire pe care poporul român și-a construit-o, cu luptă și sacrificii, de-a lungul milenarei și zbuciumatei sale istorii”.

Intr-adevăr, iată cuvînte cu acoperire în fapte. A demonstrat-o, mai întîi, bilanțul celor 25 de stagiuni, ce au inseris în repertoriu 50 de titluri (dintre care 17 originale, majoritatea în premieră absolută pe scena Teatrului de pe Splai), prezente pe așizele a peste opt mii de reprezentații (circa un sfert din numărul lor fiind destinat lucrărilor naționale), la care au participat aproape patru milioane și jumătate de spectatori.

Au ilustrat-o, mai apoi, serile săptămîinii festive, prin care Teatrul și-a marcat aniversarea, etalînd din evantaiul stilistic, larg deschis, ce este propriu repertoriului său, cîteva piese de rezistență, reprezentative deopotrivă pentru principalele categorii de creații abordate de colectivul artistic sărbătorit și pentru calitatea și specificitatea spectacolelor acestuia. (Punctul culminant al seriei de spectacole l-a constituit, prin semnificație și prin dăruirea cu care a fost concepută și interpretată, premiera bucureșteană a operetei Leonard de Florin Comișel, pe un libret de Barbu Alexandru Emandi și Aurel Storin.)

A confirmat-o, în cele din urmă, dezbaterea pasionată și fertilă, organizată de Teatrul de Stat de Operetă București în colaborare cu Centrul de Perfecționare a Cadrelor, pe tema exigențelor actuale, cărora genul trebuie să le răspundă la toți parametrii capitolului: creației dramaturgice-muzicale, spectacolului, relației cu publicul. Confruntările de idei privind șansele de perenitate ale operetei, în condițiile unei înnoiri pornite dinlăuntru al genului, în concordanță cu datele tradiției universale, și, mai cu seamă, naționale a acestuia, au adus la tribună cunoscuți regizori și dirijori, compozitori și libretişti, cîntăreți și actori, secretari literar-muzicali și critici, din București, Craiova, Constanța, Cluj-Napoca și alte centre muzicale ale țării, în care își desfășoară activitatea teatrelor muzicale. Contribuțiile lui George Zaharescu, Nicolae Ciubuc, Aurel Storin, Anghel Ionescu-Arbore, Constanța Cimpeanu, Teodor Bratu, Nicolae Stănescu, Viorel Cosma, Tiberiu Simionescu, Barbu Alexandru Emandi, Alfred Hoffmann, Aida Abagiev, Liviu Cavassi, Lucia Roic, Valli Niculescu, Iulius Szarvady ș.a. au dovedit — dincolo de preocuparea, la înaltul nivel al profesionalismului și responsabilității, pentru destinele unuia dintre cele mai populare genuri — înțelegerea necesității imperioase a efortului colectiv, a colaborării artistice, în cel mai desăvîrșit sens al cuvîntului, pentru procesul de revitalizare a operetei.